

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(2)
สารบัญภาพประกอบ	(3)
บทที่	
1. บทนำ	1
1. ความสำคัญและสภาพของปัญหา	1
2. ขอบเขตของการศึกษา	3
3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
4. วิธีการศึกษา	4
2. วิวัฒนาการของการประเมินราคาศุลกากรภายใต้ความตกลงว่าด้วยการประเมิน ราคาศุลกากร	5
1. ช่วงก่อนการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบโตเกียว (The Pre-Tokyo Round of Multilateral Trade Negotiation)	5
1.1 ความเป็นมา	5
1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินราคาศุลกากร	8
(1) แนวคิดแบบราคาสมมุติ (Notional Concept)	8
(2) แนวคิดแบบราคาที่แท้จริง (Positive Concept)	10
2. การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบโตเกียว (The Tokyo Round of Multilateral Trade Negotiation)	13
2.1 ประเด็นสำคัญของการเจรจา	15

(1) ประเด็นในเรื่องระบบวิธีการประเมินราคาศุลกากร.....	15
(2) ประเด็นในเรื่องสิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนา.....	16
2.2 ผลการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบโตเกียว.....	18
3. การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย (The Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiation).....	20
3.1 ประเด็นสำคัญของการเจรจา.....	20
(1) ประเด็นในเรื่องการสำแดงราคา.....	20
(2) ประเด็นในเรื่องส่วนลดที่ให้แก่วัตถุแต่ผู้เดียวหรือผู้จำหน่ายแต่ผู้เดียว.....	22
(3) ประเด็นในเรื่องการกำหนดราคาศุลกากรขั้นต่ำ.....	22
3.2 ผลการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย.....	23
4. การเจรจาระดับรัฐมนตรีรอบโดฮา (The Doha Ministerial Conference).....	24
3. หลักการประเมินราคาศุลกากรภายใต้ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร.....	26
1. หลักการพื้นฐานในการประเมินราคาศุลกากร.....	26
1.1 หลักการประเมินราคาศุลกากรที่สามารถคาดหมายได้.....	26
1.2 หลักการคุ้มครองข้อมูลที่เป็นความลับ.....	28
1.3 หลักการประเมินราคาศุลกากรที่ไม่เป็นการบิดเบือนทางการค้า.....	28
2. หลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาศุลกากร.....	29
2.1 ราคาซื้อขายของที่นำเข้า (Transaction value of imported goods).....	29
2.1.1 หลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาซื้อขายของที่นำเข้า.....	30
(1) หลักเกณฑ์ในเรื่องราคาของราคาซื้อขายของที่นำเข้า.....	30
ก. ราคาจะต้องสอดคล้องกับแนวปฏิบัติทางการค้า.....	30
ข. ราคาซื้อขายของที่นำเข้าจะต้องเกี่ยวข้องกับของที่นำเข้า.....	33
(2) หลักเกณฑ์ในเรื่องของที่นำเข้า.....	34
(3) หลักเกณฑ์ในเรื่องการขาย.....	38
ก. การขาย.....	38
ข. การขายเพื่อส่งออกไปยังประเทศที่นำเข้า.....	39

(4) หลักเกณฑ์บางประการในการยอมรับราคาซื้อขาย	
ของที่นำเข้า.....	42
ก. ข้อจำกัดในการจำหน่ายหรือใช้ของนั้นโดยผู้ซื้อ.	
(Restriction as to the disposition or use of	
the goods by the buyer).....	42
ข. เงื่อนไขหรือสิ่งตอบแทนบางประการ	
(Some condition or consideration).....	43
ค. เงินได้จากการขายต่อ การจำหน่าย หรือการใช้ของนั้น	
ในภายหลังโดยผู้ซื้อ (Proceeds of any subsequent	
resale, disposal or use of the goods by the buyer)	44
ง. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกัน	
(Relationship between related persons).....	44
2.1.2 หลักเกณฑ์ในการปรับราคาซื้อขายของที่นำเข้า.....	47
(1) หลักเกณฑ์ในเรื่องราคาของการปรับราคาซื้อขายของที่นำเข้า	47
ก. ราคานั้นต้องเป็นราคาที่ผู้ซื้อเป็นผู้รับภาระ.....	47
ข. ราคานั้นต้องยังมิได้รวมในอยู่ในราคาที่ได้ชำระจริงหรือ	
ต้องชำระ.....	47
(2) หลักเกณฑ์ในเรื่องข้อมูลในการปรับราคาซื้อขายของที่นำเข้า	47
(3) รายการที่สามารถนำมาปรับราคาซื้อขายของที่นำเข้าได้.....	48
ก. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อขายและส่งออก.....	48
ข. มูลค่าความช่วยเหลือในเรื่องวัสดุ เครื่องมือและบริการ	50
ค. ค่าสิทธิและค่าธรรมเนียมใบอนุญาต	
(Royalties and license fees).....	51
ง. เงินได้นั้นเนื่องมาจากการขายต่อ การจำหน่าย	
หรือการใช้ของที่นำเข้าในภายหลัง.....	54
จ. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขนส่งระหว่างประเทศ	
และการประกันภัย.....	56
2.2 วิธีการรองในการกำหนดราคาศุลกากร.....	56

2.2.1 ราคาซื้อขายของที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน

(Transaction value of identical or similar goods)	57
(1) ของที่เหมือนกันหรือของที่คล้ายกัน	58
(2) หลักเกณฑ์การใช้ราคาซื้อขายของที่เหมือนกันหรือของที่คล้ายกัน	60
ก. เป็นราคาลำหรับของที่ส่งออกในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันกับสินค้าที่จะทำการประเมินราคาศุลกากร	60
ข. มีการซื้อขายในระดับการค้าและปริมาณเดียวกัน	61
ค. ในกรณีที่มีหลายราคาให้ใช้ราคาต่ำสุด	62

2.2.2 ราคาหักทอน (Deductive value)

(1) หลักเกณฑ์ในเรื่องราคาของราคาหักทอน	63
ก. การเลือกราคาขายที่จะนำมาหักทอน	63
ข. ต้องเป็นราคาต่อหน่วยในปริมาณรวมที่มากที่สุด	64
ค. มีการซื้อขายในเวลาเดียวกันหรือเวลาใกล้เคียงกับการนำเข้าของที่กำลังประเมินราคาศุลกากร	65
(2) หลักเกณฑ์ในเรื่องการขายของราคาหักทอน	66
ก. ต้องเป็นการขายในประเทศที่นำเข้า	66
ข. ต้องมิใช่เป็นการขายให้กับบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน	66
ค. ต้องมิใช่เป็นการขายให้กับบุคคลซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือหรือจัดหาบริการต่าง ๆ ให้	66
ง. ต้องเป็นการขายในสภาพเดียวกับที่นำเข้า	67
(3) รายการที่นำมาใช้ในการหักทอนราคา	68
ก. ค่านายหน้า หรือ กำไรและค่าใช้จ่ายทั่วไป (Usual commissions, profit and general expenses)	68
ข. ค่าประกันภัย ค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งของ (Transportation, insurance, and associated costs in the country of importation)	69
ค. ค่าอากรและภาษีอื่น ๆ (Duties and taxes)	69

2.2.3 ราคาคำนวณ (Computed value).....	70
(1) ข้อมูลที่นำมาใช้ในการคำนวณราคา.....	70
(2) รายการที่นำมาใช้ในการคำนวณราคา.....	70
ก. ต้นทุนหรือมูลค่าของวัสดุและการจัดทำ หรือกรรมวิธีใด ๆ ที่ใช้ในการผลิตของที่นำเข้า.....	70
ข. กำไรและค่าใช้จ่ายทั่วไป.....	71
2.2.4 ราคาย้อนกลับ (Fall-back value).....	72
(1) หลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาย้อนกลับ.....	72
ก. การกำหนดราคาย้อนกลับให้ใช้วิธีการที่สมเหตุสมผล.....	72
ข. วิธีการต้องสอดคล้องกับหลักการทั่วไป ของความตกลงและของมาตรา 7 ของแกตต์ 1994.....	73
ค. กำหนดราคาย้อนกลับบนพื้นฐานของข้อมูลที่สามารถหาได้ใน ประเทศที่นำเข้า.....	74
(2) วิธีการต้องห้ามในการกำหนดราคาย้อนกลับ.....	75
4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและข้อถกเถียงบางประการเกี่ยวกับการประเมินราคา ตามความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร.....	78

ตอนที่ 1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ

1. หลักการทั่วไปในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่.....	79
1.1 หลักการไม่ใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจ (Non-arbitrary).....	79
1.2 หลักการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination).....	80
1.3 หลักความโปร่งใส (Transparency).....	81
2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ภายใต้ความตกลง.....	82
2.1 การใช้ดุลพินิจในการกำหนดราคาศุลกากร.....	82
ก. ต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นจริงและวัดปริมาณได้.....	82
ข. ต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลในประเทศที่นำเข้าเป็นหลัก.....	83

ค. ในกรณีที่มีหลายราคาให้เจ้าหน้าที่ใช้ราคาต่ำสุดในการกำหนดราคา	
ศุลกากร.....	86
2.2 การใช้ดุลพินิจในการปรับราคาศุลกากร.....	86
2.3 การยอมรับราคาซื้อขายของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน.....	87
2.4 การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความเป็นจริงหรือถูกต้องของข้อความเอกสาร	
หรือการสำแดงราคาเพื่อการประเมินราคาศุลกากร.....	90
3. การควบคุมตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่.....	92
3.1 การอุทธรณ์การประเมินราคา.....	93
3.2 ภาระการพิสูจน์.....	94
4. การระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐ.....	95

ตอนที่ 2 ข้อถกเถียงบางประการเกี่ยวกับการแก้ไข

บทบัญญัติในการประเมินราคาศุลกากร

1. กรณีเกี่ยวกับการกำหนดราคาศุลกากร.....	97
1.1 บทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดให้เลือกใช้ราคาต่ำสุด.....	97
1.2 บทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการต้องห้ามในการกำหนดราคา.....	99
2. กรณีเกี่ยวกับการปรับราคาซื้อขายของที่นำเข้า.....	100
2.1 บทบัญญัติเกี่ยวกับการปรับราคาซื้อขายของที่นำเข้าในกรณีของการบริการ.....	100
2.2 บทบัญญัติเกี่ยวกับการปรับราคาซื้อขายของที่นำเข้าในเรื่องค่าคอมมิชชั่น	
การซื้อ.....	103
3. กรณีข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับตัวแทนแต่ผู้เดียว ผู้จำหน่ายแต่ผู้เดียว	
หรือผู้รับสัมปทานแต่ผู้เดียว.....	104
5. กฎหมายและการปฏิบัติของประเทศไทยเกี่ยวกับการประเมินราคาศุลกากร.....	107
1. ระบบกฎหมายไทยเกี่ยวกับการประเมินราคาศุลกากร.....	108
1.1 บทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการในการกำหนดราคาศุลกากร.....	108
1.1.1 กรอบบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดราคาซื้อขายของที่นำเข้า.....	109

1.1.2 กรอบบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการระงับในการกำหนดราคาศุลกากร	116
1.2 บทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	122
1.3 บทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลที่เป็นความลับ	125
1.4 บทบัญญัติเกี่ยวกับหลักความโปร่งใส	126
2. พิจารณาทางศุลกากรของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินราคาศุลกากร	128
2.1 การประเมินอากร	130
2.2 การตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของการสำแดง	131
2.3 ระบบตัวแทนออกของ	132
2.4 การเก็บรักษาเอกสาร	132
2.5 การวางประกันปล่อยของออกไปก่อน	133
บทสรุปและข้อเสนอแนะ	136

ภาคผนวก

ก. Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994	142
ข. Decision of the GATT Valuation Committee	171
ค. Decision on Texts Relating to Minimum Values and Imports by Sole Agents, Sole Distributors and Sole Concessionaires	174
ง. Decision Regarding Cases Where Customs Administrations Have Reasons to Doubt the Truth or Accuracy of the Declared Value	175
จ. Publication of the Technical Committee on Customs Valuation	176
- Advisory Opinions	176
- Commentaries	186
- Explanatory Notes	206
ฉ. Guide to the Exchange of Customs Valuation Information	215
ช. Guidelines on the Development and use of a National Valuation Database as a Risk Assessment Tool	219

ข. ประกาศกรมศุลกากร.....	223
- ประกาศกรมศุลกากรที่ 34/2543	
เรื่อง เงื่อนไขการกำหนดราคาศุลกากรโดยวิธีคำนวณ.....	223
- ประกาศกรมศุลกากรที่ 36/2543	
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และการกำหนดราคาย้อนกลับ.....	224
- ประกาศกรมศุลกากร ที่ 39/2543	
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการกำหนดสัดส่วนมูลค่าของวัสดุ อุปกรณ์ หรือบริการ.....	226
- ประกาศกรมศุลกากร ที่ 40/2543	
เรื่อง การกำหนดราคาศุลกากรโดยใช้ราคาซื้อขายของที่เหมือนกัน.....	227
- ประกาศกรมศุลกากร ที่ 18/2544	
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการชำระค่านายหน้าและค่าสิทธิ.....	229
- ประกาศกรมศุลกากร ที่ 20/2546	
เรื่อง ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์การประเมินอากร.....	231
- ประกาศกรมศุลกากร ที่ 55/2546	
เรื่อง คำบำเหน็จตัวแทนจากการขายและค่านายหน้า.....	236
- ประกาศกรมศุลกากร ที่ 56/2546	
เรื่อง การขอคำอธิบายเหตุผลในการกำหนดราคาศุลกากร.....	238
- ประกาศกรมศุลกากร ที่ 57/2546	
เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปรึกษาหารือระหว่างกรมศุลกากรและผู้นำเข้า.....	239
- ประกาศกรมศุลกากร ที่ 59/2546	
เรื่อง การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย.....	241
- ประกาศกรมศุลกากรที่ 60/2546	
เรื่อง ค่าสิทธิและค่าธรรมเนียมใบอนุญาต.....	243
- ประกาศกรมศุลกากรที่ 61/2546	
เรื่อง การกำหนดมูลค่าของรายการค่าประกันภัย ค่าขนส่งของ ค่าขนของลง ค่าขนของขึ้น และค่าจัดการอื่น ๆ.....	245
- ประกาศกรมศุลกากรที่ 62/2546	
เรื่อง การกำหนดราคาศุลกากรโดยใช้ราคาคำนวณ.....	247

บรรณานุกรม 249

ประวัติการศึกษา 256